

лу на основі розвитку інформаційних технологій сприяє активне використання атрибутивного підходу, сучасного наукового інструментарію зокрема методів лінгвістичної квантифікації і структурно-лінгвістичної нумерології.

Література

1. Коротков Э. М. Исследование систем управления Учебник. – М.: ООО Издательско-консалтинговая компания «ДеКА». 2000. – 288 с.
2. Освіта і наука України – інноваційні аспекти. Стратегія. Реалізація. Результати / В. Г. Кремень. – К.: Грамота, 2005. – 447 с.
3. Лоранж Питер Новый взгляд на управленческое образование: задачи руководителей/ Питер Лоранж. – М.: Омега – бизнес, 2004. – 400 с.
4. Ніколаєнко С. М. Управління якістю вищої освіти: теорія, аналіз і тенденції розвитку: Монографія. – К.: Київ, нац. торг.екон. ун-т, 2007. – 519с.

Марцева Л.А.

КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД У ФАХОВІЙ ПІДГОТОВЦІ КОНКУРЕНТОЗДАТНИХ МОЛОДШИХ СПЕЦІАЛІСТІВ

Проблема підготовки майбутніх фахівців є однією з пріоритетних у сучасному світі. Водночас питання оцінки якості професійної підготовки молодших спеціалістів у коледжах і технікумах, що забезпечує їх конкурентоздатність на сучасному ринку праці, залишається недостатньо вивченою.

Дослідники зазначають, що показниками якісної підготовки фахівців можна вважати кількість часу, необхідного для адаптації на робочому місці, сформовані базові компетенції та кількість спеціальностей, за якими молодий спеціаліст зможе працювати без значних витрат часу на оволодіння.

Під компетенцією розуміють деяку наперед задану вимогу до освітньої підготовки студента, а під компетентністю – вже складену його особистісну характеристику [1, 2].

Науковці поділяють компетенції відповідно до змісту вищої освіти на ключові, базові та спеціальні.

Перелік ключових компетенцій для студентів вищих навчальних закладів збігається з відповідним переліком для учнів загальноосвітніх навчальних закладів:

- суспільно-політичні компетенції;
- загальнокультурні компетенції;
- навчально-пізнавальні компетенції;
- інформаційні компетенції;
- комунікативні компетенції;
- соціально-трудові компетенції.

На нашу думку, базові компетенції, якими повинен оволодіти випускник технічного коледжу, можна подати в такому переліку:

- фахова компетенція (теоретичні знання та можливості їх практичного використання);
- методична компетенція (здатність самостійно вирішувати проблеми);
- соціальна компетенція (здатність до ефективної взаємодії та конструктивного спілкування в колективі);
- особистісна компетенція (самооцінка фахівця відповідно до певних посадових вимог).

Нині у вищих навчальних закладах I-II рівнів акредитації (коледжі і технікуми) студенти здобувають практикоорієнтовану професійну освіту, що дає можливість стати гнучким, конкурентоспроможним фахівцем. Однак вирішенню цього завдання перешкоджають певні протиріччя:

- між традиційними критеріями оцінки якості підготовки фахівців та оновленим ринком освітніх послуг;
- між вимогами сучасного ринку праці до фахівця та готовністю викладачів підготувати конкурентоздатного молодшого спеціаліста;
- між сформованою системою оцінки рівня підготовки молодших спеціалістів та орієнтацією студентів на адекватну оцінку своїх професійних якостей;
- між традиційним способом навчання через набуття знань та особистісним розвитком майбутнього фахівця.

Дослідники сучасної професійної підготовки молодших спеціалістів наголошують на необхідності переходу від особистісно-орієнтованої до особистісно-розвиваючої професійної освіти, де студент розкривається як творча особистість, здатна сприймати, накопичувати та використовувати знання для формування фахових компетенцій.

Вивчення досвіду професійної підготовки компетентних фахівців у зарубіжних вищих навчальних закладах засвідчує про необхідність:

- широкого використання в навчальному процесі електронних ресурсів і нових інформаційних технологій, візуалізацію навчальної інформації на заняттях із спеціальних предметів;
- упровадження гнучких освітніх програм, що сприяють високому рівню професіоналізму фахівців та диференційованих до потреб ринку праці;
- автоматизацію процесів інформаційно-методичного забезпечення;
- використання сучасних Internet-технологій;
- створення електронних навчальних комплексів;
- використання інформаційних та медіа-технологій у процесі викладання навчальних предметів;
- створення в навчальному закладі внутрішнього мережевого середовища та можливість користування електронною бібліотекою.

Орієнтація студентів на творчий підхід до вирішення завдань – це цілеспрямований процес підвищення рівня своїх творчих можливостей згідно із сучасними соціальними вимогами та умовами майбутньої професійної діяльності молодших спеціалістів технічного профілю. Заслужує на увагу постійна

активізація процесу підготовки молодших спеціалістів, яка передбачає пошук управління діяльністю студентів, спонукання їх до енергійного, цілеспрямованого навчання, подолання пасивності та стереотипності студентів за рахунок професійної орієнтації викладання загальноосвітніх та спеціальних дисциплін. Під час підготовки дипломних проектів, виконання розрахунково-графічних робіт студенти повинні користуватися реальними вихідними матеріалами та новітніми інформаційними технологіями. Досвід багаторічної роботи в технічному коледжі доводить, що завдяки автоматизації нетворчих, рутинних операцій пошуку необхідної інформації зростає творчий компонент, ефективність та продуктивність професійної підготовки молодших спеціалістів. На жаль, упродовж останніх років вищі навчальні заклади I-II рівнів акредитації дедалі менше виконують функцію якісної підготовки конкурентоздатних кадрів для суперсучасних, найновіших технологій, хоча зростає кількість підготовлених економістів, менеджерів, правників. Частково це можна пояснити сучасним станом економіки країни, що призводить до щорічного поповнення армії безробітних молодшими спеціалістами технічного профілю.

Практика свідчить, що система освіти завжди оперативно реагувала на поточні, нагальні вимоги суспільства. Сучасні тенденції розвитку економіки України, майбутня європейська асоціація вимагають підготовки компетентних молодших спеціалістів технічного профілю з високим рівнем фахової підготовки, які здатні працювати в нових умовах економічного і соціального розвитку країни.

Література

1. Хуторской А.В. «Ключевые компетенции. Технология конструирования» - Народное образование, №5, 2003 г.
2. Хуторской А.В. Ключевые компетенции и образовательные стандарты // Интернет-журнал «Эйдос». – 2002. – 23 апреля. <http://eidos.ru/journal|2002|0423.htm>.

Немцева Н.С.

КУЛЬТУРНО-ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

Згідно із Національною доктриною розвитку створення України, головна мета української системи освіти – створити умови для розвитку і самореалізації кожної особи як громадянина, формувати покоління, здатне навчатися упродовж усього життя, створювати і розвивати цінності громадянського суспільства. Реалізація ідей Доктрини потребує створення відповідного культурного середовища в освітніх закладах.

Слід зазначити, що питання про зміст і сенс поняття середовища останнім часом активно обговорюється ученими В. Козиревим, Н. Криловою, В. Петровою, О. Шахматовою та ін. Так, гуманітарне середовище вnz у розумінні В. Козирева може бути розглянуте як цілісність, що розвивається, містить пере-